

Sesijas dokuments

B8-0484/2018

17.10.2018

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, pamatojoties uz jautājumu B8-0410/2018, uz kuru jāatbild mutiski,
saskaņā ar Reglamenta 128. panta 5. punktu

par dzīvnieku labturību, antimikrobiālo līdzekļu lietošanu un rūpnieciskās
broileru audzēšanas ietekmi uz vidi
(2018/2858(RSP))

*Anja Hazekamp, Stefan Eck, Kateřina Konečná, Patrick Le Hyaric,
Dimitrios Papadimoulis, Merja Kyllönen, Stelios Kouloglou, Marisa Matias,
Maria Lidia Senra Rodríguez, Paloma López Bermejo*

GUE/NGL grupas vārdā

*Keith Taylor, Thomas Waitz, Maria Heubuch, Martin Häusling, Yannick
Jadot, Marco Affronte, Michèle Rivasi, Pascal Durand, Philippe Lamberts,
Karima Delli, Eva Joly, Linnéa Engström, Jakop Dalunde, Margrete Auken,
Sven Giegold, Ska Keller, Igor Šoltés, Florent Marcellesi, Bart Staes, Tilly
Metz, Bronis Ropè, Ana Miranda, Jordi Solé, Heidi Hautala, Bodil Valero,
Julia Reda, Judith Sargentini, Molly Scott Cato, Michel Reimon, Klaus
Buchner, Bas Eickhout*

Verts/ALE grupas vārdā

*Karin Kadenbach, Pavel Poc, Jytte Guteland, Maria Noichl, Miriam Dalli,
Jeppe Kofod, David Martin, Julie Ward, Kathleen Van Brempt, Miltiadis
Kyrkos*

S&D grupas vārdā

*Eleonora Evi, Marco Zullo, Piernicola Pedicini, Rosa D'Amato, Isabella
Adinolfi, Laura Agea*

EFDD grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par dzīvnieku labturību, antimikrobiālo līdzekļu lietošanu un rūpnieciskās broileru audzēšanas ietekmi uz vidi (2018/2858(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīvu 98/58/EK par lauksaimniecībā izmantojamo dzīvnieku ¹,
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 28. jūnija Direktīvu 2007/43/EK, ar ko nosaka obligātos noteikumus gaļas ražošanai audzētu cāļu aizsardzība (Broileru direktīva)²,
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 16. jūnija Regulu (EK) Nr. 543/2008 par kārtību, kādā piemērojama Padomes Regula (EK) Nr. 1234/2007 attiecībā uz mājputnu gaļas tirdzniecības standartiem³,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 7. aprīļa ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par ģenētiskās selekcijas ietekmi uz gaļas ražošanai audzētu cāļu labturību (COM(2016)0182),
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 21. novembra pētījumu par Padomes Direktīvas 2007/43/EK piemērošanu un labturības rādītāju izstrādi,
- ņemot vērā Komisijas 2018. gada 13. aprīļa ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par Direktīvas 2007/43/EK piemērošanu un tās ietekmi uz gaļas cāļu labturību, kā arī uz labturības rādītāju izstrādi (COM(2018)0181),
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 24. septembra Regulu (EK) Nr. 1099/2009 par dzīvnieku aizsardzību nonāvēšanas laikā⁴,
- ņemot vērā Parlamenta 2018. gada 13. septembra rezolūciju par Eiropas “Viena veselība” rīcības plānu pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai⁵,
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 19. decembra ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par dažādām mājputniem paredzētām apdullināšanas metodēm (COM(2013)0915),
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 9. novembra pētījumu par labākās prakses izstrādi attiecībā uz dzīvnieku aizsardzību nonāvēšanas laikā,
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 26. janvāra priekšizpēti par dzīvnieku labturības

¹ OV L 221, 8.8.1998., 23. lpp.

² OV L 182, 12.7.2007., 19. lpp.

³ OV L 157, 17.6.2008., 46. lpp.

⁴ OV L 303, 18.11.2009., 1. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0354.

marķējumu un Kopienas Dzīvnieku aizsardzības un labturības references centra izveidi (1. daļa: dzīvnieku labturības marķējums),

- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 28. oktobra ziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu Komitejai par dzīvnieku labturības marķējuma variantiem un dzīvnieku aizsardzības un labturības references centru Eiropas tīkla izveidi (COM(2009)0584),
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2009. gada 28. oktobra darba dokumentu “Ietekmes novērtējuma ziņojums, kas pievienots ziņojumam Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu Komitejai par dzīvnieku labturības marķējuma variantiem un dzīvnieku aizsardzības un labturības references centru Eiropas tīkla izveidi” (SEC(2009)1432),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Regulu (ES) 2016/429 par pārnēsājamām dzīvnieku slimībām un ar ko groza un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku veselības jomā (“Dzīvnieku veselības tiesību akts”)¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 15. marta Regulu (ES) 2017/625, par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem (Oficiālo kontroļu regula)²,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumus Nr. 270 un Nr. 450 par ES pilsoņu attieksmi pret dzīvnieku labturību un ES patērētāju attieksmi pret dzīvnieku izcelsmes produktu marķējumu atbilstīgi ražošanas metodei,
- ņemot vērā zinātniskos atzinumus un ziņojumus par ģenētiskās selekcijas, lopkopības, broileru un vaislas broileru audzēšanas ietekmi uz veselību un labturību, kā arī dzīvnieku labturības un gaļas cāļu stresa izturētspējas rādītājiem, ko publicējusi Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA), atbildot uz jautājumiem EFSA-Q-2012-01002³, EFSA-Q-2012-00670⁴, EFSA-Q-2011-00915⁵, EFSA-Q-2009-00798⁶, EFSA-Q-2009-00504⁷, EFSA-Q-2009-00505⁸, EFSA-Q-2009-00796⁹, EFSA-Q-2009-00797¹⁰,
- ņemot vērā zinātniskos atzinumus un ziņojumus par sabiedrības veselības apdraudējumiem, kas saistīti ar *Campylobacter spp.* un *Salmonella spp.* klātbūtni broileru gaļas ražošanā, kurus publicējusi EFSA, atbildot uz jautājumiem EFSA-Q-

¹ OV L 84, 31.3.2016., 1. lpp.

² OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.

³ EFSA biļetens, 2013; 11(7):3299.

⁴ EFSA papildu publikācija, 2012:EN-341.

⁵ EFSA papildu publikācija, 2012:EN-295.

⁶ EFSA biļetens, 2010; 8(7): 1670.

⁷ EFSA biļetens, 2010; 8(7): 1666.

⁸ EFSA biļetens, 2010; 8(7): 1667.

⁹ Tehniskais ziņojums, ko EFSA saņēmusi no Institut National de la Recherche Agronomique, Vageningenas universitātes Dzīvnieku zinātņu pētniecības departamenta un Agence Française de Sécurité Sanitaire des Aliments, “Broileru labturības informācijas sistēmas izstrāde: ģenētiskās selekcijas aspekti”, 2010. gada 11. maijs.

¹⁰ EFSA biļetens, 2009; 7(12): 1439.

2008-293¹, EFSA-Q-2009-00233², EFSA-Q-2010-00687³, EFSA-Q-2008-416A⁴, EFSA-Q-2008-416B⁵, EFSA-Q-2008-469⁶, EFSA-Q-2006-040⁷, EFSA-Q-2006-046⁸,

- ņemot vērā Eiropas Savienības kopsavilkuma ziņojumu par cilvēku, dzīvnieku un pārtikas pārnēsātu zoonotisko baktēriju un indikatorbaktēriju rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem 2014. un 2016. gadā, ko publicējusi EFSA un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC), atbildot uz jautājumiem EFSA-Q-2015-00088⁹, EFSA-Q-2016-00622¹⁰,
 - ņemot vērā jautājumu Komisijai par dzīvnieku labturību, antimikrobiālo līdzekļu lietošanu un rūpnieciskās broileru audzēšanas ietekmi uz vidi (O-000095/2018 – B8-0410/2018),
 - ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā katru gadu Eiropas Savienībā tiek nokauti aptuveni septiņi miljardi gaļas cāļu, kas paredzēti izmantošanai pārtikā¹¹;
- B. tā kā lielākā daļa gaļas cāļu tiek audzēti tradicionālās rūpnieciskās audzēšanas sistēmās, kurās desmitiem tūkstošu¹² mājputnu mīt lielā saspīestībā, bez piekļuves vides uzlabojumiem, svaigam gaisam vai dabiskam apgaismojumam, un kurās ir augta indīgo gāzu koncentrācija; tā kā šādi apstākļi kaitē dzīvnieku un cilvēku veselībai un piesārņo vidi;
- C. tā kā broileru ģenētisko selekciju, ko veic ātraudzības nolūkos, EFSA ir atzinusi par būtisku faktoru, kas apdraud šo mājputnu veselību un labturību un izraisa klibumu, sirds un asinsvadu darbības traucējumus un lielu mirstību;
- D. tā kā mazāk nekā 5 % no visiem broileriem ES pieder pie lēnaudzīgām šķirnēm, kam ir labāka dzīves kvalitāte un labāka veselība; tā kā 40 % broileru tiek turēti saimēs ar blīvumu 34–39 kg/m², turklāt 26 % tiek turēti saimēs ar blīvumu līdz pat 42 kg/m², lai gan saskaņā ar Direktīvu 2007/43/EK blīvumam vajadzētu būt mazākam nekā 33 kg/m²;
- E. tā kā dalībvalstīs bieži vien netiek pietiekami un konsekventi piemēroti dzīvnieku labturības rādītāji, kādi saskaņā ar Broileru direktīvu ir jānodrošina kaušanas laikā;

¹ EFSA biļetens, 2011; 9(7): 2106.

² EFSA biļetens, 2011; 9(4): 2105.

³ EFSA biļetens, 2011; 9(2): 2017.

⁴ EFSA biļetens, 2010; 8(03): 1503.

⁵ EFSA biļetens, 2010; 8(8): 1522.

⁶ EFSA biļetens, 2010; 8(1): 1437.

⁷ Zoonožu datu vākšanas darba grupas ziņojums par pamatscenārija apsekojuma analīzi attiecībā uz *Salmonella* izplatību *Gallus gallus* broileru saimēs, A daļa, EFSA biļetens (2007), 98, 1-85.

⁸ Ziņojumā ietverts priekšlikums saskaņotai uzraudzības sistēmai attiecībā uz *Salmonella* rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem vistās (*Gallus gallus*), tītaros un cūkās un *Campylobacter jejuni* un *C. coli* rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem broileros, EFSA biļetens (2007) 96, 1-46.

⁹ EFSA biļetens, 2016; 14(2): 4380.

¹⁰ EFSA biļetens, 2018; 16(2): 5182.

¹¹ Eurostat, statistika par kaušanu, visas sugas sadalījumā pa valstīm, 2014.

¹² Germán Giner Santonja, Konstantinos Georgitzikis, Bianca Maria Scalet, Paolo Montobbio, Serge Roudier, Luis Delgado Sancho, *Atsauces dokuments par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) intensīvai mājputnu vai cūku audzēšanai*, 2017.

- F. tā kā *EFSA* identificētie stingrie broileru labturības pasākumi¹ var veicināt broileru labturības uzlabošanas saimniecībā, kā arī pārvadāšanas un kaušanas laikā;
- G. tā kā ūdens peldes apdullināšana, kuras laikā dzīvi mājputni tiek važoti un apgriezti kājām gaisā, rada nopietnus un novēršamus dzīvnieku labturības riskus, kā arī apdraud darba ņēmēju veselību; tā kā pašlaik atļautie elektriskās apdullināšanas parametri var radīt situāciju, kad daudzi dzīvnieki netiek pietiekami apdullināti²;
- H. tā kā Eiropas Savienībā fermās aizvien biežāk izceļas ugunsgrēki;
- I. tā kā tādu audzēšanas sistēmu un broileru šķirņu izmantošana, kas nodrošina augstākus labturības standartus, var uzlabot dzīvnieku veselības un labturības rezultātus, tādējādi samazinot vajadzību pēc antimikrobiāliem līdzekļiem un vienlaikus saglabājot augstu produktu kvalitāti;
- J. tā kā slikti labturības apstākļi, kam iemesls ir liels mājputnu blīvums³ un karstuma radītais stress⁴, var izraisīt hormonālu, fizioloģisku un imunoloģisku deficītu un broileri var kļūt uzņēmīgāki pret slimībām;
- K. tā kā sakarība starp sliktiem dzīvnieku labturības apstākļiem, pārtikas nekaitīgumu un cilvēku un dzīvnieku veselības ietekmējumu ir būtisks iemesls bažām par dzīvnieku labturību;
- L. tā kā *EFSA* un *ECDC*⁵ ir ziņojusi, ka pret daudzām zālēs rezistentu *Campylobacter spp.* un *Salmonella spp.* zoonotisko celmu klātbūtne broileru gaļā rada paaugstinātu apdraudējumu sabiedrības veselībai;
- M. tā kā *EFSA*⁶ ir ziņojusi, ka retināšanas prakse, kuras laikā īsi pirms audzēšanas perioda beigām daļu saimes aizvāc, lai palielinātu pārējo cāļu svaru, ir saistīta ar 25 % augstāku risku, ka broileru gaļa varētu tikt inficēta ar *Campylobacter spp.*;
- N. tā kā Broileru direktīvā nav iekļauti inkubatori un vecāku līnijas saimes, un tāpēc tiem nepiemēro dzīvnieku veselības un labturības uzraudzību, lai gan apstākļi inkubatoros un vecāku līnijas saimēs ietekmē veselības un mirstības rādītājus broileru fermās;
- O. tā kā jaunākajā Eiropas Komisijas speciālajā aptaujā par dzīvnieku labturību konstatēts, ka vairāk nekā 50 % Eiropas pilsoņu, iegādājoties dzīvnieku izcelsmes produktus, meklē informāciju par ražošanas metodi un ir ar mieru maksāt vairāk, ja tiek ievēroti augstāki dzīvnieku labturības standarti; tā kā vairāk nekā 80 % Eiropas pilsoņu vēlas, lai ES

¹ *EFSA* biļetens, 2012; 10(6): 2767.

² Eiropas Komisija, Pārskats par PVB revīzijām, kas dalībvalstīs veiktas 2016.–2015. gadā, lai novērtētu oficiālās kontroles attiecībā uz dzīvnieku labturību kaušanas laikā.

³ Özcan Cengiz, Bekir Hakan Köksal, Onur Tatlı, Eren Kuter, Umair Ahsan, Gülşen Güven, Ömer Sevim, Sacit F Bilgili, Ahmet Gökhan Önel, “Borskābes piedevas nenovērš pirkstu spilventiņu dermatītu broileriem, ja tos tur lielā blīvumā”, *Poultry Science*, pey337, 2018. gada 14. augusts.

⁴ Lara, L.J., Rostagno, M.H., Karstuma radītā stresa ietekme uz mājputnu audzēšanu, *Animals*, 2013., 3., 356.–369. lpp.

⁵ *EFSA* biļetens 2018;16(2):5182. [\tradstudioproj\PPROJ_WF\\$WF_VE\Unit Projects\@REs\Project 5\en-GB\EFSA Journal 2018;16\(2\):5182.](#)

⁶ *EFSA* biļetens, 2010; 8(03): 1503.

uzlabotu lauksaimniecības dzīvnieku labturību;

- P. tā kā saskaņā ar Komisijas 2009. gada 28. oktobra ziņojumu (COM(2009)0584) tad, ja patērētājiem sniegtu vairāk informācijas par to, kā tiek audzēti lauksaimniecības dzīvnieki, tiktu palielināta pārredzamība un fermās varētu uzlaboties labturība;
- Q. tā kā mājputnu gaļas marķēšanas terminoloģija, ko atļauj pašreizējie mājputnu tirdzniecības standarti, ir brīvprātīga un nenodrošina patērētājiem pilnīgu izmantotās ražošanas metodi pārredzamību;
- R. tā kā ES lauksaimnieki, kā arī NVO, ir pauduši bažas par lēti saražotas ievestās mājputnu gaļas sociālo un vidisko ietekmi un par maldinošo marķējumu mājputnu gaļai, kas pārstrādāta Eiropas Savienībā, taču tās izcelsme ir trešās valstis, piemēram, Ukraina,
1. ir nobažījies par to, ka broileru gaļā aizvien biežāk sastop pret daudzām zālēs rezistentus zoonozes izraisītājus, tādus kā *Campylobacter spp.*, *Salmonella spp.* un *E. coli*¹;
 2. aicina Komisiju izstrādāt rīcībpolitikas, ar ko mudinātu ieviest alternatīvas broileru audzēšanas sistēmas, jo īpaši tādas, kurās izmanto tradicionālās metodes un/vai broileru šķirnes, kas ļauj paaugstināt labturības standartus;
 3. pauž bažas par to, ka Komisijas ziņojumā par Broileru direktīvas ietekmi uz dzīvnieku labturību konstatēts, ka fermās dominē liels mājputnu blīvums, kas ir augstāks par vispārējās prasībās noteikto, proti, 33 kg/m², un ka nav veikti nekādi uzraugāmo parametru uzlabojumi, tostarp nav uzlaboti labturības rādītāji, kas dalībvalstīs bieži vien netiek pietiekami un konsekventi piemēroti;
 4. aicina dalībvalstis labāk īstenot un izpildīt spēkā esošos broileru labturības noteikumus;
 5. mudina Komisiju izstrādāt stabilus, apstiprinātus rādītājus broileru vecāku līnijas saimes labturības novērtēšanai, ietverot norādījumus par labāko pieejamo praksi inkubatoriem, kas būtu balstīti uz EFSA atzinumiem un saistītiem zinātniskiem un tehniskiem pierādījumiem;
 6. aicina Komisiju pakāpeniski pārtraukt tādu ātraudzīgu broileru šķirņu audzēšanu, kas aug sevišķi ātri, un līdz ar to tiek apdraudēta broileru labturību;
 7. aicina Komisiju un dalībvalstis izskatīt iespējas paplašināt brīvās turēšanas apstākļos audzētu mājputnu īpatsvaru, lai katram dzīvniekam būtu regulāri pieejama vismaz dienasgaisma un iespēja uzvesties, kā tas raksturīgs konkrētās sugas īpatņiem;
 8. aicina Komisiju un dalībvalstis risināt fermu ugunsgrēku problēmu, veicinot paraugpraksi un ieviešot ugunsdrošības prasības, kas ugunsgrēka gadījumā dzīvniekiem garantētu iespēju izkļūt no fermas telpām;
 9. aicina Komisiju izstrādāt noteikumus, ar ko pakāpeniski pārtrauktu dzīvu broileru važošanu un apgriešanu kājām gaisā un elektrisko apdullināšanu ūdens peldē, un tā

¹ EFSA biļetens, 2018; 16(2):5182.

- vietā veicinātu humānu un sanitāru apdullināšanas metožu izmantojumu;
10. aicina *EFSA* sagatavot atzinumu par to, kāda ir zoonozi izraisošu un pret antimikrobiālajiem līdzekļiem rezistentu *Campylobacter spp.*, *Salmonella spp.* un *E. coli* izplatība un riska faktori;
 11. aicina Komisiju izstrādāt ceļvedi par alternatīvām un mazapjoma broileru audzēšanas sistēmām, kas garantē augstākus labturības standartus un/vai izmanto tradicionālās broileru šķirnes, īpašu uzmanību pievēršot pret antimikrobiālajiem līdzekļiem rezistentu zoonožu ierosinātāju izplatības samazināšanai un cilvēka veselību ietekmējošu antimikrobiālo līdzekļu lietošanas samazināšanai saskaņā ar “Viena veselība” rīcības plānu pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences apkarošanai un Veterināro zāļu regulu;
 12. aicina Komisiju pārskatīt mājputnu gaļas tirdzniecības standartus un nolūkā nodrošināt pārredzamību patērētājiem pienācīgā termiņā ieviest obligātu vistas gaļas, gaļas produktu un izstrādājumu marķēšanas sistēmu (līdzīgu olu marķēšanas sistēmai), norādot ražošanas metodi, izcelsmes valsti, dzīvnieku labturības standartu, ietekmi uz veselību un ekoloģiskās pēdas nospiedumu;
 13. uzsver, ka ir pieaudzis vistas gaļas imports no valstīm, kurās ir zemāki vidiskie, sociālie, pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku labturības standarti; aicina Komisiju nodrošināt, lai importētā vistas gaļa, gaļas produkti un izstrādājumi būtu ražoti atbilstīgi Savienības vidiskajiem, sociālajiem, pārtikas nekaitīguma un dzīvnieku labturības standartiem;
 14. aicina Komisiju pienācīgā termiņā pārskatīt Padomes Direktīvu 2007/43/EK, lai saskaņā ar Regulas (ES) 2017/625 21. panta 8. punkta e) apakšpunktu un 96. panta b) apakšpunktu ieviestu īpašus dzīvnieku labturības rādītājus, kas būtu piemērojami inkubatoriem un aizsargātu vaislas broileru audzētājus, lai precizētu pilnu obligāto un apstiprināto labturības rādītāju spektru, lai uzraudzītu atsevišķu mājputnu (tostarp vecāku līnijas saimes) labturību fermā un kaušanas laikā un lai pieņemtu uzlabotus vides un lopkopības standartus (kas ietver tādu šķirņu izmantošanu, kuras ļauj nodrošināt augstākus labturības standartus un zemāku saimju blīvumu, nepiemērojot atkāpes, kas paredz aizliegumu veikt retināšanu biežāk nekā reizi katrai saimei un kas nodrošina atbilstīgus vides uzlabojumus, pietiekamu dabisko apgaismojumu un pietiekami lielu laktas vietu, kā arī stingrākus gaisa kvalitātes parametrus);
 15. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.